

# Årsrapport 2022

Tromsø kommunale  
pensjonskasse



# Innhold

Daglig leder har ordet	3
Nøkkeltall	4
Styrets beretning	5
Resultatregnskap	18
Balanse	20
Egenkapitalendringer	22
Kontantstrømanalyse	23
Noteopplysninger	24
Aktuarberetning	38
Revisjonsberetning	39

# Daglig leder har ordet

De siste årene har pensjonssystemet i Norge blitt betydelig endret, og det gjelder også offentlig tjenstepensjon. Fra og med 2020 ble det innført en påslagspensjonsordning for alle som er født i 1963 eller senere. De som var medlemmer av pensjonsordningen før 2020 tar med seg opptjening også fra den gamle ordningen, som fortsatt gjelder for dem som er født før 1963. Dette, i tillegg til en del andre elementer i den nye ordningen, gjør at våre pensjonsrådgivere må ta hensyn til flere momenter enn tidligere ved beregning av pensjon.

I samarbeid med vår systemleverandør jobber vi iherdig med å videreutvikle våre systemer for pensjonsberegning for å møte framtidens krav. Kravet er at våre medlemmer skal oppleve den samme gode servicen også etter 2025, når de første kan ta ut pensjon i den nye pensjonsordningen.

Noen resultater av systemutviklingsinnsatsen er synlig for medlemmene og arbeidsgiver-foretakene i pensjonskassen. Vi har helt nylig åpnet for at medlemmene kan søke pensjon elektronisk via vår hjemmeside: [www.tromsopensjonskasse.no](http://www.tromsopensjonskasse.no). Dette gir en helt ny hverdag med tanke på effektivitet og sikkerhet i saksbehandlingen. Vi er også stolte av medlemsportalen vår, som alle våre medlemmer kan logge seg på via hjemmesiden og finne det meste de trenger å vite om sin pensjon.

Pensjonskassers virksomhet er underlagt et omfattende regelverk. Formålet er å sikre at pensjonskassene drives forsvarlig slik at både medlemmene og arbeidsgiverforetakene kan ha visshet om at pensjonsordningen forvaltes på en trygg og god måte. Fra og med 2023 er alle norske pensjonskasser omfattet av et revidert tjenstepensjons-direktiv – IORP II. Direktivet gir økte krav til virksomhetsstyring, dokumentasjon og medlemsinformasjon. I løpet av 2022 har vi i den forbindelse etablert nye funksjoner – risikostyringsfunksjon, aktuarfunksjon og internrevisjon – som skal gi ytterligere trygghet for at pensjonskassen drives forsvarlig og i tråd med lover og forskrifter.

En vesentlig del av pensjonskassens virksomhet er å forvalte midlene som er satt av til framtidige pensjoner. Disse midlene er i hovedsak plassert i aksjefond og obligasjons-fond med verdipapirer spredt over det meste av verden. 2022 ble et meget



utfordrende år for en global investor. Kombinasjonen av globale aksjer og obligasjoner ga den laveste avkastningen man har sett på flere tiår. Ofte er det slik at enten aksjer eller obligasjoner gir noe avkastning, selv i dårlige år, men i 2022 var avkastningen sterkt negativ i begge.

Pensjonskassen har stått godt gjennom de urolige tidene i finansmarkedene. I gode år har vi vært disiplinerte og bygd opp kapitalbuffer nettopp for å kunne møte en markedsutvikling som i 2022. Pensjonskassens soliditet er intakt, og vi er rustet for å møte utviklingen videre framover.



# Nøkkeltall

Alle tall i hele tusen

	2022	2021	2020	2019	2018
<b>Forholdstall:</b>					
Bokført avkastning i kollektivporteføljen	-11,7 %	5,7 %	3,7 %	3,4 %	1,7 %
Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen	-11,7 %	7,6 %	8,6 %	9,4 %	-1,0 %
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader som andel av kollektivporteføljen	0,28%	0,25%	0,31%	0,36%	0,28%
<b>Regnskapstall (tall i tusen):</b>					
Premieinntekter (eksl. refusj.)	557 292	458 006	318 827	388 946	297 439
Pensjonsutbetalinger (netto)	150 749	146 870	131 196	124 330	116 856
Eiendeler i selskapsporteføljen	643 963	649 131	574 942	635 841	521 576
Eiendeler i kollektivporteføljen	5 342 102	5 613 813	5 177 196	4 618 231	3 998 181
Forvaltningskapital	5 986 065	6 262 944	5 752 138	5 254 071	4 519 757
Innskutt og opptjent EK	638 026	633 952	583 877	527 007	488 521
Premiereserve	4 687 931	4 289 076	3 939 717	3 928 808	3 651 946
Tilleggsavsetninger		368 068	229 134	179 968	141 419
Kursreguleringsfond		626 247	501 688	258 692	14 189
Bufferfond	291 663				
Premiefond	276 901	264 205	430 298	190 374	147 885
<b>Soliditet:</b>					
Solvensdekning (m/overg.regel)	122%	155%	156%	140%	137%
Solvenskapitaldekning (u/overg.regel)	122%	155%	156%	140%	137%
<b>Medlemmer (antall):</b>					
Aktive	6 471	6 361	5 917	5 894	5 868
Pensjonister	2 031	1 924	2 009	1 909	1 856
Oppsatte med rettigheter	18 404	17 817	16 652	15 573	14 575
Sum aktive og oppsatte	26 906	26 102	24 578	23 376	22 299
<b>Pensjonister (antall):</b>					
Sum pensjonister	2 031	1 924	2 009	1 909	1 856
herav alderspensjon	1 244	1 141	1 268	1 211	1 157
herav AFP og tidligpensjon	46	27	28	21	35
herav uførepensjon	552	555	540	538	544
herav ektefellepensj.	178	168	165	147	143
herav barnpensjon	11	8	8	13	12

# Styrets beretning



## Pensjonskassens formål og rettsstilling

Tromsø kommunale pensjonskasse (pensjonskassen) ble opprettet i 2014 av Tromsø kommune. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmer og andre pensjonsberettigede i henhold til bestemmelsene i Sentral generell særavtale 2020 – pensjonsordninger (SGS 2020) som supplerer hovedtariffavtalen for kommunal sektor. Medlemmene er ansatte i Tromsø kommune og andre foretak med nær tilknytning til kommunen, herunder pensjonskassens egne ansatte.

Målsetningen er at medlemsforetakene og deres arbeidstakere og pensjonister skal oppleve pensjonskassen som den foretrukne leverandøren av offentlig tjenstepensjon. Dette oppnås ved å sikre finansieringen av pensjonsutbetalingene på en slik måte at arbeidsgivernes tilskudd til pensjonsordningen på lang sikt blir lavest mulig. Nøkkelfaktorer her er god kapitalforvaltning og effektiv drift. I tillegg legges det stor vekt på å yte god service til medlemmene, både gjennom generell informasjon og individuell service.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens og foretakenes midler og pensjonskassen hefter ikke for kommunens og foretakenes forpliktelser. Styret er pensjonskassens øverste organ. Virksomheten er forankret i det samme lov- og forskriftsverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen for øvrig, og står under tilsyn av Finanstilsynet. Pensjonskassen er medlem av Pensjonskasseforeningen.

## Kommentarer til regnskapet

### Resultat

Pensjonskassens resultatregnskap i 2022 preges av negativ avkastning for de fleste av aktivklassene i investeringsporteføljen på bakgrunn av svake finansmarkeder gjennom året.

Verdijustert og bokført avkastning for pensjonsmidlene ble minus 11,7 prosent, hvilket tilsvarte 656 millioner kroner i netto verdiforringelse.

Totalresultatet etter skatt og estimatendringer ble minus 7,0 millioner. Herav belastet forsikringsvirksomheten resultatet med minus 20,7 millioner kroner, mens forvaltningen av egenkapitalen bidro positivt med 13,3 millioner kroner. Årets skattekostnad var på -0,18 millioner kroner. Resultatet reflekterer en netto styrking av risikoutjevningfondet på 19,4 millioner kroner og en svekkelse av annen opptjent egenkapital på 26,4 millioner kroner.

### Balanse

Egenkapitalen økte med 4 millioner kroner til 638 millioner kroner ved utgangen av 2022. Endringen inkluderer 11 millioner kroner i egenkapitalinnskudd fra Tromsø kommune. For å ivareta en forutsigbarhet for pensjonskassen og Tromsø kommune som sponsor, har kommunen siden 2017 ytt et årlig egenkapitalinnskudd til pensjonskassen.

Forsikringsforpliktelsene ble redusert med 291 millioner kroner i 2022. Øvrige forpliktelser økte med 10 millioner kroner.

Den samlede balansen ble redusert med 277 millioner kroner, fra 6,26 milliarder kroner per 31.12.2021 til 5,99 milliarder kroner, per 31.12.2022. Dette utgjør en reduksjon på 4,4 prosent.

## Endringer i forsikringsforpliktelsene og resultatdisponering

Forsikringsforpliktelsene er redusert med 291 millioner kroner i 2022:

- Premiereserve og premiefond økte forpliktelsene med til sammen med 412 millioner kroner.
- Inntektsføring av midler fra bufferfond reduserte forpliktelsene med 703 millioner kroner.

Som følge av lovendring er tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond slått sammen til et nytt fond kalt bufferfond. Endringen gir pensjonskassen økt fleksibilitet med tanke på oppbygging og bruk av bufferkapital i år med negativ avkastning. Denne lovendringen trådte i kraft i 2022.

Resultatelementene for 2022 er disponert som følger

- Risikoresultatet på 54,2 millioner kroner er tilført foretakenes premiefond og risikoutjevningfond med en lik halvdel hver. Risikoresultatet viser utviklingen i forsikringsmessige avsetninger og utbetalinger i forhold til premietariffene. Dersom utbetalingene / avsetningene knyttet til forsikringshendelser (uførhet, død og etterlatte) er høyere enn premieinntektene blir risikoresultatet negativt, og omvendt. Risikoresultatet kan også inkludere engangseffekter for eksempel som følge av planendringer eller oppdateringer i medlemsdatabasen.
- Bufferfondet er belastet med 703 millioner kroner for å dekke negativ avkastning på investeringsporteføljen og den garanterte

avkastningen til foretakene.

- Totalresultatet på minus 7 millioner kroner fordeles mellom en reduksjon på 26,4 millioner kroner i annen opptjent egenkapital og en økning i risikoutjevningfond på 19,4 millioner kroner.

Pensjonsreformen i offentlig sektor ga en nedgang i behovet for avsetninger, beregnet til 228 millioner kroner. Av dette beløpet ble 205 millioner kroner frigjort fra premiereserven og overført til foretakenes premiefond i regnskapsåret 2020. De resterende 23 millioner kroner ble holdt tilbake i premiereserven. Etter pliktig avkastning på 2 prosent p.a. er den tilbakeholdte reserven nå 24,0 millioner kroner. Pensjonskassen har besluttet å holde disse tilbake også i 2022 som en sikkerhetsmargin fordi regelverk knyttet til AFP og pensjon for ansatte med særalder fortsatt ikke er avklart.

## Pensjonskassens styre og administrasjon

### Konsesjon og selskapsvedtekter

Tromsø kommunale pensjonskasse er gitt konsesjon til å drive kollektiv pensjonsforsikring i henhold til finansforetaksloven § 2-16. Pensjonskassens selskapsvedtekter er godkjent av Finanstilsynet. Selskapsvedtekter for Tromsø kommunale pensjonskasse ble vedtatt av styret 15.5.2014 og godkjent av Finanstilsynet 26.8.2014. Vedtektene er sist endret 5.5.2022 og godkjent av Finanstilsynet 20.9.2022

### Administrasjon og drift

Det ble i 2022 avholdt fjorten styremøter, herav åtte ordinære og seks ekstraordinære styremøter. Ett av de ordinære styremøtene ble avholdt over to dager og kombinert med et styreseminar. Her gikk styret dypere inn i faglige problemstillinger knyttet til kapitalforvaltning, forsikring og regelverksendringer.

Pensjonskassens revisor, PwC, deltok i to av styremøtene. Ansvarshavende aktuar fra Gabler Pensjonstjenester AS deltok i sju av styremøtene. Internrevisor fra Deloitte AS deltok i tre av styremøtene.

Pensjonskassens styre er sammensatt som følger:

Oppnevnt av kommunen	Varamedlemmer
Oddmund Åsen (leder)	Barbara Vögele
Rolleiv Lind (nestleder)	Irene Dahl
Anni Beate Skogman	Rita Roaldsen
Anne Birgit Nilsen	Ivar Sæther

Wenche Øverås	Frank Isaksen
<b>Valgt av rettighetshav.</b>	<b>Varamedlemmer</b>
Ståle Armann Madsen	Tor Eigil Johansen
Heidi Bakkeland	Ann Mari Heimstad

Styrets sammensetning reguleres av finansforetaksloven § 8-4. Styret skal ha minst fem medlemmer der minst ett medlem ikke har tilknytning til pensjonskassen eller medlemsforetakene. Tre av de faste styremedlemmene faller inn under denne definisjonen. Styret består av tre kvinner og fire menn. Det lovmessige kravet til kjønnsbalanse er dermed oppfylt.

Det er utbetalt 694.569 kroner i styrehonorarer i 2022. Pensjonskassen har tegnet styreansvarsforsikring som dekker styre- og varamedlemmenes økonomiske ansvar knyttet til vervet, oppad begrenset til 10 millioner kroner totalt.

Ved utløpet av 2022 hadde pensjonskassen fem fast ansatte medarbeidere, to kvinner og tre menn.

Daglig leder er leid ut til Harstad kommunale pensjonskasse med 50 prosent av sin stilling. Pensjonskassen hadde dermed 4,5 årsverk internt per 31.12.2022. Intensjonen med samarbeidet med Harstad kommunale pensjonskasse er gjensidig kompetanse-utveksling og kostnadseffektiv drift.

Det har ikke inntruffet noen yrkesskade i løpet av 2022. Styret anser at arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt. Pensjonskassens administrasjon hadde gjennom 2022 tilhold i Skippergata 35/39 i Tromsø.

Pensjonskassen innregner pensjons-forpliktelsene for egne ansatte etter IAS19.

Pensjonskassens daglige drift er organisert som følger:

Rådgivning av medlemmene i pensjonsspørsmål og saksbehandling av pensjonstilfeller utføres i hovedsak av pensjonskassens egne ansatte. Til støtte i dette arbeidet leier pensjonskassen tilgang til Storebrand Pensjonstjenesters forsikringsssystem. Denne strukturen legger godt til rette for nærhet til medlemmene ved informasjon, rådgivning og saksbehandling, samtidig som vi har tilgang til robuste systemer og spesialisert fagkompetanse for kompliserte saker.

Pensjonskassen kjøper også regnskapstjenester gjennom Storebrand Pensjonstjenester, som har utkontraktert denne delen av virksomheten til Aider AS.

Pensjonskassen kjøper aktuærtjenester av Gabler Pensjonstjenester AS. I 2022 har Isabelle Graasvoll vært pensjonskassens ansvarshavende aktuar. Innholdet i aktuærtjenesten ble endret i tråd Innfø-



ringen av revidert tjenstepensjonsdirektiv (IORP II) fra og med 1.1.2023. Fra og med 2023 vil Isabelle Graasvoll utøve pensjonskassens aktuarfunksjon. Aktuarfunksjonen skal bidra inn i styrets kontrollarbeid knyttet til forsikringsvirksomheten.

Innen kapitalforvaltning har pensjonskassen inngått avtale om investeringsrådgivning med Gabler Investments AS. Avtalen inkluderer rådgivning knyttet til utarbeidelse av investeringsstrategi, produktutvelgelse, depotløsning for verdipapirhandel og rapportering på bærekraft og etikk i kapitalforvaltningen.

Pensjonskassens risikostyringsfunksjon ivaretas av Gabler Risk Management AS ved Leif-Tore Træen. Funksjonen bidrar blant annet med avkastningsmåling, risikorapportering og kontroll av etterlevelse av lover, forskrifter og interne strategier. Deloitte AS er pensjonskassens internrevisor. Thomas Steffensen i PwC er ansvarlig revisor for pensjonskassen.

## Medlemsforetak

Pensjonskassen forvalter pensjonsordningen for Tromsø kommunes arbeidstakere. Andre foretak som har nær tilknytning til kommunen og som har offentlig tjenstepensjonsordning for de ansatte, kan også ha pensjonsordning i pensjonskassen. Dette omfatter blant annet foretak kommunen har eierandel i eller stiftelser som er nært knyttet til kommunen

Ved utgangen av 2022 hadde følgende foretak forsikringsavtale med pensjonskassen:

- Tromsø kommune
- Tromsø Parkering AS
- Tromsø Havn KF
- Remiks-konsernet (3 aksjeselskaper)

- Tromsø kirkelige fellesråd
- Tromsøbadet KF
- Tromsø kommunale pensjonskasse
- Tromsø brann og redning KF

Det nyopprettede kommunale foretaket Tromsø kommunale eiendom KF er meldt inn i pensjonskassen fra og med 1.2.2023.

## Forsikringsvirksomheten

Pensjonskassens pensjonsytelser følger av Sentral generell særavtale vedrørende pensjonsordninger innen KS-området (SGS 2020). Ytelsene omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon. For nærmere informasjon vises det til pensjonskassens hjemmesider:

[www.tromsopensjonskasse.no](http://www.tromsopensjonskasse.no).

## Utviklingen i medlemsbestanden

Tabell 1 gir en oversikt over antall medlemmer i pensjonskassen ved utgangen av 2022 sammenliknet med tidligere år.

Pensjonskassen har ved utgangen av 2022 6.471 premiebetalende medlemmer, en økning på 1,7 prosent sammenliknet med foregående år. Oppsatte rettigheter er rettighetene til tidligere ansatte i pensjonskassens medlemsforetak.

## Utbetalte pensjoner

Tabell 2 viser utbetalte pensjoner og netto refusjon fra andre pensjonsordninger.

## Premieinntekter

Tabell 3 gir en oversikt over innbetalte premier til pensjonskassen i 2022 sammenliknet med 2021. I tabellen er arbeidstakers bidrag inkludert. Dette utgjør 2 prosent av pensjongivende inntekt («pen-

Tabell 1: Utvikling i medlemsbestand

	2022	2021	2020	2019	2018
Antall aktive medlemmer	6 471	6 361	5 917	5 894	5 868
Antall pensjonsister	2 031	1 924	2 009	1 909	1 856
- herav uførepensjonister	552	555	540	538	544
- herav AFP	46	52	28	21	35
- herav alderspensjonister	1 244	1 141	1 268	1 211	1 157
- herav ektefellepensjonister	178	168	165	147	143
- herav barnepensjonister	11	8	8	13	12
Oppsatte rettigheter	18 404	17 817	16 652	15 573	14 575
<b>Sum antall rettighetshavere</b>	<b>26 906</b>	<b>26 102</b>	<b>24 578</b>	<b>23 376</b>	<b>22 299</b>



sjonsgrunnlag») og trekkes av arbeidsgiver. Øvrig premie betales i sin helhet av arbeidsgiver.

Økningen i premie fra 2021 til 2022 skyldes høyere reguleringspremier grunnet høy vekst i Folketrygdens grunnbeløp i 2022, og økning i engangspremie for bruttogaranti. Økningen i engangspremie for bruttogaranti skyldes lavere inngående refusjoner samt høyere engangspremie for offentlig samordning.

### Pensjonsforpliktelser

Tabell 4 gir en oversikt over pensjonskassens risikoutjevningfond og premiereserve i 2022 sammenlignet med tidligere år.

Premiereserve er midler avsatt til dekning av pensjonskassens framtidige forsikringsforpliktelser. Generelt skal de forsikringstekniske forutsetninger gi uttrykk for realistiske forventninger om framtidig utvikling av pensjonsutbetalingene til pensjonskassen, samtidig som det er ønskelig med sikkerhetsmarginer. Pensjonskassens beregningsgrunn-

lag er utformet i overensstemmelse med dette.

Pensjonskassen anvender en dynamisk dødelighetstariff, K2013, og er fullfinansiert i tråd med denne. Premiereserven er beregnet med en gjennomsnittlig grunnlagsrente på 2,23 prosent.

Risikoutjevningfondet har som formål å absorbere svingninger i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid, ved at risikoresultatet innenfor nærmere bestemte grenser kan salderes mot risikoutjevningfondet.

### Samfunnsansvar og bærekraft

Pensjonskassens virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Pensjonskassens samfunnsansvar er i første rekke å levere offentlig tjenestepensjon på en kostnadseffektiv måte.

Våre midler er plassert i aksje- og rentefond gjennom anerkjente forvaltere. Pensjonskassen har dermed ikke direkte innflytelse på hvilke selskaper som ligger i porteføljen til enhver tid. Disse ret-

Tabell 2: Utbetalte pensjoner

Pensjonsart (mill. kr.)	2022	2021	2020	2019	2018
Uførepensjon	31,4	30,7	28,7	28,7	27,8
Alderspensjon	101	93,8	85,4	80,8	76,6
Etterlattepensjon	10,1	8,71	7,62	7,19	6,57
Barnepensjon	0,59	0,58	0,80	0,98	0,99
AFP	15,0	16,8	16,2	15,3	12,3
Netto refusjoner (inntekt)	-8,46	-9,43	-7,58	-8,75	-7,35
Annet	0,98	5,79			
<b>Sum pensjonsutbetalinger</b>	<b>151</b>	<b>147</b>	<b>131</b>	<b>124</b>	<b>117</b>

Tabell 3: Innbetalte premier

	Premiesats (% av pensjonsgrunnlag)		Premiebeløp (millioner kroner)	
	2022	2021	2022	2021
Ordinær premie	9,20%	10,77%	215	237
Reguleringspremie	10,59%	8,85%	247	195
Engangspremie	0,00%	0,00%	0	0
AFP65-67	0,00%	0,00%	0	0
Bruttogaranti	2,74%	0,39%	64	9
Admin. tillegg	0,73%	0,63%	17	14
Rentegarantipremie og fortjeneste	0,61%	0,18%	14	4
<b>Sum premie</b>	<b>23,88%</b>	<b>20,82%</b>	<b>557</b>	<b>458</b>

Tabell 4: Risikoutjevningfond og premiereserve

Millioner kroner	2022	2021	2020	2019	2018
Premiereserve	4 688	4 289	3 940	3 929	3 652
Risikoutjevningfond	85,6	66,2	62,6	60,4	42,7

ningslinjene er utformet for å minimere sannsynligheten for at uønskede plasseringer kommer inn i porteføljene.

Pensjonskassens midler skal derfor investeres gjennom forvaltere som søker å investere i selskaper som:

- Overholder menneskerettigheter og arbeidstageres rettigheter.
- Har en troverdig og transparent selskapsstyring, og overholder korrupsjonslovgivning.
- Ikke forårsaker store miljødeleggelser gjennom sin virksomhet.
- Ikke har en vesentlig andel av sine inntekter fra virksomhet som på annen måte anses som uakseptabel. Dette kan eksempelvis dreie seg om produksjon av tobakk, pornografi eller kontroversielle våpen.

Bransjen bruker ESG som forkortelse for arbeidet med samfunnsansvar og bærekraft innenfor kapitalforvaltning. ESG står for Environment, Social and Governance. For å oppnå dette, kreves det at alle pensjonskassens forvaltere skal ha signert på at de følger FNs prinsipper for bærekraftige investeringer. Alle fond pensjonskassen er investert i må kunne dokumentere en tilfredsstillende ESG-policy. De skal også kunne redegjøre for sitt ESG-arbeid på selskapsnivå på en tilfredsstillende måte. Styret har også fastsatt konkrete og målbare krav som forvalterne må oppfylle.

Vurdering av ESG-risiko er alltid en integrert del av styrets beslutningsgrunnlag ved innfasing av

nye fond i porteføljene. Pensjonskassen skal styrke sin ESG-profil over tid. Dette søkes oppnådd ved grundig vurdering av nye fond, samt måling og oppfølging av eksisterende forvaltere. En rapport over porteføljens ESG-profil behandles kvartalsvis av styret.

Styret vil arbeide for å øke sin kompetanse knyttet til ESG og opprettholde god tilgang til informasjon om forhold knyttet til ESG i verdipapirfondene vi er investert i.

### Investeringer i Russland

Styret i pensjonskassen har som en følge Russlands invasjon av Ukraina, og herunder brudd på folkeretten, vedtatt å ekskludere russiske verdipapirer fra pensjonskassens portefølje. Alle pensjonskassens forvaltere har trukket seg ut av russiske verdipapirer.

### Finansvirksomheten

Formålet med kapitalforvaltningen er å sørge for at pensjonskassens eiendeler investeres slik at det oppnås best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regelverk. Kapitalforvaltningen skal bidra til at pensjonskassen har en forsvarlig bufferkapital og likviditet til å utbetale avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne over tid.

Årlig finansresultat, eller tidligere avsatte regnskapsreserver, skal minimum dekke de årlige finanskostnader (grunnlagsrenten).



## Finansmarked og makro

Året 2022 ble det dårligste året for å ta risiko i de globale finansmarkedene på flere tiår. Høy inflasjon, geopolitiske spenninger, krig i Europa og klimakrisen preget utviklingen. Et fravær av sikre havner satte de fleste balanserte porteføljer på prøve. En verdensindeks for aksjer endte ned -16,0 prosent målt i lokal valuta, mens en bred global obligasjonsindeks endte ned -12,2 prosent valutasikret til norske kroner.

Etter flere år med lave renter i kjølvannet av pandemien, ble 2022 et år hvor sentralbankene måtte stramme til for å kjøle ned økonomien og få kontroll på økende inflasjon. Samtidig har de lange rentene økt betydelig gjennom 2022, noe som har gitt en kraftig oppgang i realrenten.

Renteoppgangen ga betydelig kursfall for obligasjoner med lengre rentebinding (rentedurasjon). Globale obligasjoner med ca. 7 års rentebinding har falt mer enn norske obligasjoner med ca. 3 års rentebinding. Samtidig har kredittpåslagene, som er det pensjonskassen får betalt ekstra for å låne ut til usikre låntagere, gått ut i perioden, noe som har bidratt til ytterligere kursfall. Motstykket til kursfallet er at forventet avkastning fra obligasjoner har økt betydelig.

Det har vært store svingninger i aksjekurser i 2022. Etter Russlands invasjon av Ukraina i februar fikk vi et krakk i russiske aksjer, mens verdensmarkedet som helhet klarte seg relativt bra. Gjennom året har markedet blitt overrasket med høyere inflasjon enn forventet, som har skapt frykt for at økonomien er på vei inn i en økonomisk tilbakegang.

Aksjene som hadde best utvikling i 2020 og 2021 var blant de store taperne i 2022. Sektorene som gjorde det svakest i 2022 var blant annet IT-selskaper og konsumselskaper. Sektoren som gjorde det desidert best i fjor var energiselskaper som fikk drahjelp fra høye olje- og gasspriser. Dette er også den viktigste årsaken til at Oslo Børs gjorde det bedre enn verdensmarkedet i 2022. Globale aksjeforføljer med undervekt av energiselskaper ble hardt straffet gjennom året. Mange aktive forvaltere gikk inn i året med en slik undervekt og forvaltere med fokus på ESG i forvaltningen var gjerne helt ute av sektoren.

Renteoppgangen har også gjort at eiendomsinvesteringer har hatt negativ verdiutvikling i 2022. Selv om det er vanlig å justere leieinntekten med endring i konsumprisindeksen, har dette blitt mer enn oppveiet av at avkastningskravet har økt i takt med renteoppgangen.

## Retningslinjer for kapitalforvaltningen

Styret har utarbeidet strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Disse fastsetter rammer for plassering av pensjonskassens midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Strategi og retningslinjer skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset pensjonskassens risikobærende evne.

Pensjonskassens midler var til og med 31.12.2022 delt mellom selskapsporteføljen og kollektivporteføljen, som ble forvaltet separat. Kollektivporteføljen besto av pensjonsmidlene, mens selskapsporteføljen besto av pensjonskassens egenkapital.

Per 1.6.2022 ble pensjonskassens investeringseiendommer solgt til Tromsø kommune. Eiendommene ble overført til pensjonskassen som kjernekapital da pensjonskassen ble opprettet i 2014. Samlet salgsproveny var 368,1 millioner kroner.

Investeringseiendommene ble forvaltet gjennom selskapsporteføljen. Da eiendeler som utgjorde en såpass stor andel av pensjonskassens aktiva ble avhendet, evaluerte styret hele porteføljesammensetningen på nytt. Resultatet ble at styret valgte å slå sammen forvaltningen av selskaps- og kollektivporteføljen fra og med 1.1.2023. Sammensetningen av den nye totalporteføljen gir omtrent samme samlede risiko for pensjonskassen som før investeringseiendommene ble solgt.

For øvrig er det i 2022 gjort enkelte mindre tilpasninger i strategisk aktivaallokering. Blant annet ved at andelen aksjer i framvoksende markeder er halvert.

Forvaltningen av porteføljen er i sin helhet utkontraktert til profesjonelle og anerkjente kapitalforvaltere. Porteføljen er plassert i bredt diversifiserte fond hos ulike forvaltere.



Tabell 5: Aktivaforordeling, kollektivporteføljen

Aktivaforordeling, kollektivporteføljen	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
Aksjer utviklede markeder	28,1 %	28,7 %	20,1 %	20,3 %	15,2 %
Aksjer framvoksende markeder	4,6 %	3,0 %	5,1 %	3,1 %	2,3 %
Høyrenteobligasjoner	6,9 %	7,3 %	12,3 %	7,1 %	13,9 %
Globale obligasjoner	24,6 %	24,9 %	24,7 %	19,8 %	19,5 %
Norske/nordiske obligasjoner	20,1 %	19,8 %	22,7 %	33,1 %	33,8 %
Eiendom	12,5 %	12,0 %	11,9 %	10,9 %	10,1 %
Pengemarked/bank	3,1 %	4,4 %	3,2 %	5,8 %	5,2 %
<b>Totalt</b>	<b>100 %</b>	<b>100,0 %</b>	<b>100,0 %</b>	<b>100,0 %</b>	<b>100,0 %</b>

Tabell 6: Kollektivporteføljen

Kollektivporteføljen, millioner kroner	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
Aksjer utviklede markeder	1 456,7	1 599,7	1 034,2	918,7	627,9
Aksjer framvoksende markeder	238,5	164,8	260,3	139,2	93,7
Globale høyrenteobligasjoner	359,8	404,8	629,9	319,2	574,3
Globale obligasjoner	1 276,4	1 387,6	1 267,9	894,5	802,5
Norske/nordiske obligasjoner	1 041,6	1 107,0	1 163,0	1 497,1	1 392,1
Eiendom	645,0	670,3	611,9	492,4	416,4
Pengemarked/bank	161,3	244,9	166,7	262,5	215,3
<b>Totalt</b>	<b>5 179,3</b>	<b>5 579,0</b>	<b>5 133,9</b>	<b>4 523,6</b>	<b>4 122,1</b>

## Aktivaforordeling og resultater – kollektivporteføljen

Fordelingen av aktiva i kollektivporteføljen var per utgangen av 2022 som i tabell 5, sammenlignet med de fire foregående år.

Plasseringenes markedsverdi per utgangen av de fem siste årene framgår av tabell 6.

Kollektivporteføljens samlede verdi per 31.12.2022 var 5.179 millioner kroner. Figure

under viser porteføljens verdiutvikling i perioden 2018-2022.

### Verdiutvikling, kollektivporteføljen



Pensjonskassens investeringer i kollektiv-porteføljen hadde negativ avkastning i 2022 på minus 11,7 prosent. Tabellen over viser verdjustert avkastning per aktivaklasse og totalt for perioden 2018 – 2022:

Styret konstaterer at avkastningen var svak i 2022.

Både aksje- og renteporteføljene hadde negativ utvikling i 2022. Høyere rentenivå nasjonalt og internasjonalt reduserte nåverdien av forventet kontantstrøm fra disse aktivaklassene, hvilket i stor grad forklarer verdiutviklingen. I tillegg var det knyttet betydelig usikkerhet til videre renteutvikling og hvilken innvirkning en eventuell videre økning i rentenivået ville få på realøkonomien. Denne usikkerheten bidro også til krav om høyere risikopremie blant investorene, hvilket også var med på å ta ned nåverdien på aksjer og obligasjoner.

Pensjonskassen er investert i eiendomsmarkedet gjennom godt diversifiserte norske ubelånte eiendomsfond. Avkastningen ble negativ med minus 2,5 prosent. Selv om eiendommene har mulighet til å justere prisene og øke de nominelle leieinntektene for å kompensere for høyere drifts- og finanskostnader, er eiendomsinvesteringer allikevel ikke risikofrie. Derfor ga også usikkerheten knyttet til utviklingen i realøkonomien utslag i verdiforringelse av aktivaklassen eiendomsfond.

Plasseringer i pengemarked og bank var den

Tabell 7: Verdijustert avkastning

Verdijustert avkastning	2022	2021	2020	2019	2018
Aksjer utviklede markeder	-21,4 %	20,3 %	12,6 %	25,3 %	-9,0 %
Aksjer framvoksende markeder	-14,2 %	1,6 %	16,9 %	26,2 %	-18,2 %
Høyrenteobligasjoner	-11,7 %	6,1 %	2,9 %	10,5 %	0,3 %
Globale obligasjoner	-13,5 %	-0,6 %	6,5 %	7,8 %	-0,4 %
Norske/nordiske obligasjoner	-4,0 %	0,5 %	5,1 %	3,2 %	1,1 %
Eiendom	-2,5 %	11,9 %	8,7 %	7,2 %	5,4 %
Pengemarked/bank	2,2 %	1,0 %	-0,3 %	2,4 %	1,6 %
<b>Samlet avkastning kollektivporteføljen</b>	<b>-11,7 %</b>	<b>7,6 %</b>	<b>8,6 %</b>	<b>9,4 %</b>	<b>-0,9 %</b>

Tabell 8: Aktivafordeling, selskapsporteføljen

Aktivafordeling, selskapsporteføljen	31/12/2022	31/12/2021	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2018
Eiendom, egen	0,0 %	62,7 %	64,1 %	66,7 %	71,9 %
Norske/nordiske obligasjoner	80,0 %	15,4 %	14,4 %	13,7 %	11,2 %
Pengemarked/bank	20,0 %	21,8 %	21,6 %	19,6 %	16,9 %
<b>Totalt</b>	<b>100,0 %</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>	<b>100 %</b>

  

Selskapsporteføljen, millioner kroner	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Eiendom, egen	0,0	374,8	357,5	348,6	374,5
Norske/nordiske obligasjoner	499,2	92,2	80,1	71,7	58,4
Pengemarked/bank	124,9	130,3	120,3	102,4	88,1
<b>Totalt</b>	<b>624,1</b>	<b>597,3</b>	<b>557,9</b>	<b>522,7</b>	<b>521,0</b>

eneste av pensjonskassens aktivaklasser som hadde positiv avkastning i 2022.

Bokført avkastning er den avkastningen som kommer til regnskapsmessig anvendelse, og i forhold til verdijustert avkastning er den justert for endringer i urealiserte gevinster. Bokført avkastning for 2021 var 5,7 prosent, mot 3,7 prosent i 2020.

### Aktivafordeling og resultater – selskapsporteføljen

Tabellen over viser sammensetningen av selskapsporteføljen ved utgangen av 2022 i prosent og i markedsverdi:

Eiendommene overdratt fra Tromsø kommune som tingsinnskudd i forbindelse med opprettelsen av pensjonskassen i 2014, ble i 2022 solgt tilbake til kommunen. Se omtale lenger opp.

### Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til det valgte risikonivå,

har pensjonskassen bygd opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom og bankinnskudd. De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

### Aksjerisiko

Med aksjerisiko menes risiko for tap på aksjer som følge av endringer i markedspriser på disse. Pensjonskassen har fastsatt allokeringer-rammer for å begrense denne type risiko.

### Eiendomsrisiko

Med eiendomsrisiko menes risiko for tap av verdi av eiendom som følge av nedgang i markedspriser på disse. Pensjonskassens gjenstående eiendomsseksponering, etter salg av egne eiendommer til Tromsø kommune, utgjør investering i bredt diversifiserte ubelånte eiendomsfond der motpartsrisikoen anses som moderat.

## Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes risiko for at utsteder av en obligasjon misligholder sine forpliktelser. For å holde kredittrisikoen innenfor akseptable rammer, har styret fastsatt krav til kredittverdighet til investeringer som inngår i de finansielle porteføljer og forhåndsgodkjent forvaltners kredittvurderings-system.

Porteføljen av høyrenteobligasjoner har høyest kredittrisiko. Her har styret fastsatt at kredittverdigheten til utstederne i hovedsak skal være i øvre ende blant utstedere i denne kategorien. Forskrift om pensjonsforetak setter en maksimal begrensning mot enkeltutsteder på 4 prosent av forvaltningskapitalen.

## Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået. Høyere renter vil, alt annet likt, redusere omsetningsverdien av rentebærende instrumenter på kort sikt, men på den annen side gi høyere løpende avkastning på lengre sikt.

Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

## Valutarisiko

Valutarisiko er verdiendringer som følge av svingninger i valutakursene. Pensjonskassen valutasikrer om lag 65 prosent av aksjeporteføljen, mens øvrige utenlandske plasseringer er fullt ut valutasikret. Dermed er cirka 10 prosent av totalporteføljen eksponert mot svingninger i valutakursene. Alt annet likt vil en styrking av norske kroner påvirke verdien av disse investeringene negativt.

## Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer to måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre store deler av sine investeringer til likviditet, og likviditetsrisikoen anses derfor som svært lav.

Likviditetsutviklingen gjennom 2022 er vist i kontantstrømpoppstillingen. Netto kontantstrøm i 2022 var negativ med 73,4 millioner kroner og likviditetsbeholdningen per 31.12.2022 var 42,6

millioner kroner.

Pensjonskassen har løpende inntekter hovedsakelig fra premieinnbetalinger (månedlig), refusjoner fra andre pensjonsinnretninger (månedlig) og husleie (kvartalsvis) fram til salget av eiendommene.

Innbetalt premie fordeles mellom konto for pensjonsutbetaling og verdipapirporteføljen. Inngående refusjoner betales til driftskonto og dekker utgående refusjoner og andre driftskostnader. Husleie ble fordelt mellom utgifter til drift og vedlikehold av investeringseiendommene og verdipapirer i selskapsporteføljen. Etter salg av eiendommene ble tilført likviditet plassert i rentebærende papirer. Renter og utbytter fra verdipapirfond reinvesteres vanligvis i de respektive fond. Nye investeringsaktiviteter finansieres ved salg av verdipapirer.

## Risikorapportering

Styret har tilgang til en portal som viser estimert utvikling i porteføljene på daglig basis, samt månedlige rapporter med avstemte verdier. Utviklingen i porteføljene gjennomgås i detalj i alle ordinære styremøter og styreseminarer. Styret legger stor vekt på å videreutvikle sin kompetanse innen kapitalforvaltning.

Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Beregninger av det forenklete solvenskapitalkravet utarbeides og drøftes i styret kvartalsvis, eller oftere ved behov

## Risikostyring og soliditet

Risikostyringen blir fulgt opp gjennom internkontrollrutiner. Pensjonskassen har kartlagt de vesentligste risikoene knyttet til følgende overordnede målsettinger:

Tromsø kommunale pensjonskasse skal

- etterleve lover, regler og interne retningslinjer, og ikke ha vesentlige feil i intern og ekstern rapportering
- ta samfunnsansvar ved bærekraftige investeringer
- sørge for effektiv og rasjonell drift
- yte god kundeservice for medlemmene og tilhørende virksomheter
- være en foretrukket arbeidsplass innenfor pensjon og kapitalforvaltning
- være framtidrettet og ha fokus på utvikling- og forbedringsarbeid



Risikoene er vurdert med sannsynlighet og konsekvens, og kontrolltiltak er beskrevet. Avvik registreres og følges opp fortløpende. Styret har i 2022 gjennomgått dokumentasjonen med bakgrunn i daglig leders faste rapport om internkontroll

Ved ikrafttredelse av Direktiv (EU) 2016/2341 (IORP II) per 1.1.2023 skal alle pensjonsforetak ha internrevisjon som en kontrollfunksjon.

Internrevisjonsfunksjonen skal kontrollere at pensjonskassen er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten. Internrevisor skal på oppdrag fra pensjonskassen kontrollere de virksomhetsområder som styret mener er prioritert. Styret har vedtatt instruks for internrevisjonen som avklarer internrevisjonens formål, ansvar og myndighet og gir føringer for internrevisjonens arbeid. Internrevisjonen skal rapportere forhold som vurderes som utilfredsstillende til styret og daglig leder. Internrevisjonen skal minst én gang i året avgi rapport til styret om risikostyringen og internkontrollen.

Det stilles regulatoriske krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til det forenklete solvenskapitalkravet for pensjonskasser som trådte i kraft per 1.1.2019.

Finanstilsynet følger opp pensjonskassene hvert halvår, ved at pensjonskassene rapporterer på det forenklete solvenskapitalkravet etter en standard modell. Modellen beregner solvenskapitaldekningen, som er definert som pensjonskassens ansvarlige kapital dividert på solvenskapitalkravet. Solvenskapitalkravet er et anslag på hvilket beløp pensjonskassen kan antas å tape med 0,5 prosent sannsynlighet. Pensjonskassene er pålagt å ha en solvenskapitaldekning på over 100 prosent til enhver tid. I henhold til beregningen for fjerde kvartal 2022 var pensjonskassens ansvarlige kapital 1.259 millioner kroner, mens samlet solvenskapitalkrav var 1.030 millioner kroner. Dette tilsvarer en solvenskapitaldekning på 122 prosent.

Styret har fastsatt risikomål- og rammer for å sikre at risikoene både innen forsikring og kapitalforvaltning bidrar til en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Etter pensjonskassens investeringsstrategi skal tiltak vurderes dersom solvenskapitaldekningen faller under 120 prosent. Tiltak kan blant annet være reduksjon

av risiko, økning i premietilskudd eller egenkapitalinnskudd. Med en solvenskapitaldekning på 122 prosent anser styret pensjonskassens kapitalisering som betryggende. Samtidig er den nær den interne grensen, og styret vil fortløpende vurdere om tiltaksplanen skal iverksettes.

### **Fortsatt drift**

Årsregnskapet er ført etter gjeldende lover og forskrifter for pensjonskasser. Pensjonskassens eiendeler og gjeld er beregnet og verdsatt ut fra disse bestemmelsene. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av pensjonskassens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat på balansedagen. Regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift og at pensjonskassen drives videre under gjeldende regelverk og rammebetingelser.

Årsberetningen er signert elektronisk.

Tromsø, den 18. mars 2023  
Styret i Tromsø kommunale pensjonskasse

Oddmund Åsen  
Styreleder

Rolleiv Lind  
Nestleder

Heidi Bakkeland  
Styremedlem

Anne Birgit Nilsen  
Styremedlem

Ståle Armann Madsen  
Styremedlem

Anni Beate Skogmann  
Styremedlem

Wenche Øverås  
Styremedlem

Erling Høyner-Pettersen  
Daglig leder

# Regnskap og noter





# Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP	Note	31.12.2022	31.12.2021
<b>1. Premieinntekter</b>			
1.1 Forfalte premier, brutto	26	557 291 929	458 005 897
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	20	-207 000	-207 000
<b>Sum premieinntekter for egen regning</b>		<b>557 084 929</b>	<b>457 798 897</b>
<b>2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</b>			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		38 192 225	91 040 762
2.4 Verdiendringer på investeringer		-805 227 525	124 558 657
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		111 370 149	155 647 361
<b>Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</b>		<b>-655 665 151</b>	<b>371 246 780</b>
<b>4. Andre forsikringsrelaterte inntekter</b>			
		<b>711 331</b>	<b>75 682</b>
<b>5. Pensjoner</b>			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	31	-150 749 457	-146 870 384
<b>Sum pensjoner</b>		<b>-150 749 457</b>	<b>-146 870 384</b>
<b>6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	22	-398 854 313	-349 359 156
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	22	0	-139 951 814
6.3 Endring i kursreguleringsfond	22	0	-124 558 657
6.4 Endring i bufferfond		702 651 645	0
6.5 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.5.1 Endring i premiefond	22	-9 388 709	-9 025 309
<b>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>		<b>294 408 623</b>	<b>-622 894 935</b>
<b>8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	16	0	-227 524
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	16	-27 118 456	-6 026 488
<b>Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>		<b>-27 118 456</b>	<b>-6 254 012</b>
<b>9. Forsikringsrelaterte driftskostnader</b>			
9.1 Forvaltningskostnader		-23 210 528	-24 337 678
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	18	-15 589 253	-13 536 163
<b>Sum forsikringsrelaterte driftskostnader</b>		<b>-38 799 782</b>	<b>-37 873 841</b>
<b>10. Andre forsikringsrelaterte kostnader</b>			
		<b>-559 975</b>	<b>0</b>
<b>11. Resultat av teknisk regnskap</b>			
		<b>-20 687 937</b>	<b>15 228 187</b>

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Note		
<b>12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler</b>			
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		8 345 067	4 893 005
12.4 Verdiendringer på investeringer		14 602 627	19 333 522
12.4 Verdiendringer på investeringsseiendom	<b>13</b>	3 555 358	-4 261 444
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		0	17 300 000
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-11 592 557	343 143
<b>Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</b>		<b>14 910 495</b>	<b>37 608 227</b>
<b>14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen</b>			
14.1 Forvaltningskostnader		-599 866	-267 912
14.2 Andre kostnader		-1 024 620	-1 003 080
<b>Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen</b>		<b>-1 624 486</b>	<b>-1 270 992</b>
<b>15. Resultat av ikke-teknisk regnskap</b>		<b>13 286 009</b>	<b>36 337 235</b>
<b>16. Resultat før skattekostnad</b>		<b>-7 401 929</b>	<b>51 565 422</b>
<b>17. Skattekostnader</b>	4,5	<b>179 991</b>	<b>-13 512 753</b>
<b>18. Resultat før andre inntekter og kostnader</b>		<b>-7 221 938</b>	<b>38 052 669</b>
<b>19. Andre inntekter og kostnader</b>			
19.1.2 Estimaterendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	11	244 355	447 641
<b>Sum andre resultatkomponenter</b>		<b>244 355</b>	<b>447 641</b>
<b>20. Totalresultat</b>		<b>-6 977 582</b>	<b>38 500 310</b>
Avkastning til risikoutjevningfond	16	7 727 574	-3 576 781
Overført til risikoutjevningfond		-27 118 456	0
Overført til annen opptjent egenkapital		26 368 464	-34 923 529
<b>Sum overføringer</b>		<b>6 977 582</b>	<b>-38 500 310</b>

# Balanse

EIENDELER	Noter	2022	2021
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
<b>2. Investeringer</b>			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	13	0	374 800 000
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	8,13	623 869 104	222 531 313
2.4.3 Utlån og fordringer	6,12, 13	221 314	135 622
<b>Sum investeringer</b>		<b>624 090 418</b>	<b>597 466 935</b>
<b>3. Fordringer</b>			
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		1 190 588	6 689 030
3.2 Andre fordringer		0	3 687 967
<b>Sum fordringer</b>		<b>1 190 588</b>	<b>10 376 997</b>
<b>4. Andre eiendeler</b>			
4.1 Anlegg og utstyr		146 178	487 818
4.2 Kasse, bank		11 710 167	35 686 493
<b>Sum andre eiendeler</b>		<b>11 856 345</b>	<b>36 174 310</b>
<b>5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter</b>			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		6 825 479	5 112 302
<b>Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter</b>		<b>6 825 479</b>	<b>5 112 302</b>
<b>Sum eiendeler i selskapsporteføljen</b>		<b>643 962 831</b>	<b>649 130 544</b>
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
<b>6. Investeringer i kollektivporteføljen</b>			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7,13	2 336 940 842	2 432 418 029
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	8,13	2 733 684 537	2 985 014 189
6.4.3 Utlån og fordringer	6,12, 13	271 477 008	196 381 236
<b>Sum investeringer i kollektivporteføljen</b>		<b>5 342 102 387</b>	<b>5 613 813 454</b>
<b>Sum eiendeler i kundeporteføljene</b>		<b>5 342 102 387</b>	<b>5 613 813 454</b>
<b>SUM EIENDELER</b>		<b>5 986 065 218</b>	<b>6 262 943 999</b>

	Noter	31.12.2022	31.12.2021
<b>EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>			
<b>10. Innskutt egenkapital</b>	14	335 681 606	324 630 615
<b>11. Opptjent egenkapital</b>			
11.1 Risikoutjevningssfond		85 608 316	66 217 434
11.2 Annen opptjent egenkapital		216 735 625	243 104 090
<b>Sum opptjent egenkapital</b>		<b>302 343 940</b>	<b>309 321 523</b>
<b>13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>			
13.1 Premiereserve mv.	22,24	4 687 930 518	4 289 076 205
13.2 Tilleggsavsetninger	22,24	0	368 067 860
13.3 Kursreguleringsfond	22,24	0	626 246 774
13.4 Bufferfond		291 662 989	0
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	22,24,25	276 900 564	264 205 181
<b>Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</b>		<b>5 256 494 071</b>	<b>5 547 596 020</b>
<b>15. Avsetninger for forpliktelser</b>			
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	11	2 884 585	2 707 937
<b>15.2 Forpliktelser ved skatt</b>			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	4,5	6 266 300	11 003 728
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	4,5	25 470 612	31 638 568
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		4 993 893	3 576 609
<b>Sum avsetninger for forpliktelser</b>		<b>39 615 390</b>	<b>48 926 842</b>
<b>16. Forpliktelser</b>			
16.3 Andre forpliktelser		50 332 094	19 738 838
<b>Sum forpliktelser</b>		<b>50 332 094</b>	<b>19 738 838</b>
<b>17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter</b>			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 598 116	12 730 159
<b>Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter</b>		<b>1 598 116</b>	<b>12 730 159</b>
<b>SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER</b>		<b>5 986 065 218</b>	<b>6 262 943 998</b>



# Egenkapitalendringer

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
		Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital		
<b>Egenkapital pr. 31.12.2020</b>	<b>313 816 439</b>	<b>62 640 653</b>	<b>208 180 560</b>	<b>270 821 213</b>	<b>584 637 653</b>
<b>Resultat før andre inntekter og kostnader</b>			<b>38 052 669</b>	<b>38 052 669</b>	<b>38 052 669</b>
Andre inntekter og kostnader			447 641	447 641	447 641
<b>Totalresultat</b>			<b>38 500 310</b>	<b>38 500 310</b>	<b>38 500 310</b>
Endring i risikoutjevningfond		3 576 781	-3 576 781	0	0
<b>Sum disponeringer</b>		<b>3 576 781</b>	<b>34 923 529</b>	<b>38 500 310</b>	<b>38 500 310</b>
Endring i innskutt egenkapital	10 814 176				10 814 176
<b>Egenkapital pr. 31.12.2021</b>	<b>324 630 615</b>	<b>66 217 434</b>	<b>243 104 090</b>	<b>309 321 523</b>	<b>633 952 139</b>
<b>Resultat før andre inntekter og kostnader</b>			<b>-7 221 938</b>	<b>-7 221 938</b>	<b>-7 221 938</b>
Andre inntekter og kostnader			244 355	244 355	244 355
<b>Totalresultat</b>			<b>-6 977 582</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>-6 977 582</b>
Endring i risikoutjevningfond		19 390 882	-19 390 882	0	0
<b>Sum disponeringer</b>		<b>19 390 882</b>	<b>-26 368 464</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>-6 977 582</b>
Endring i innskutt egenkapital	11 050 991				11 050 991
<b>Egenkapital pr. 31.12.2022</b>	<b>335 681 606</b>	<b>85 608 316</b>	<b>216 735 625</b>	<b>302 343 940</b>	<b>638 025 548</b>

# Kontantstrømoppstilling

	2022	2021
Innbetalte premier	457 311 090	258 166 879
Utbetalt gjenforsikring	-207 000	-207 000
Utbetalte pensjoner	-163 065 490	-154 537 944
Innbetalinger refusjoner	22 285 666	20 126 903
Utbetalinger refusjoner	-13 825 565	-10 700 422
Innbetalinger vedrørende driften	17 175 937	39 111 937
Innbetalinger av renter	25 196 715	71 736 474
Utbetalinger av renter	7 893	0
Innbetalinger av utbytte	21 119 074	22 208 509
Utbetaling av skatt	-10 725 393	-14 456 221
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-11 908 315	-18 988 240
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	124 265	-16 545 872
<b>Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)</b>	<b>343 488 877</b>	<b>195 915 004</b>
Realisert gevinst ved salg av investeringer	121 288 665	139 761 186
Realisert tap ved salg av investeringer	-43 682 847	-5 453 655
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-505 525 119	-266 590 636
<b>Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)</b>	<b>-427 919 300</b>	<b>-132 283 105</b>
Innbetaling av kjernekapital	11 050 991	10 814 176
<b>Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)</b>	<b>11 050 991</b>	<b>10 814 176</b>
<b>Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)</b>	<b>-73 379 432</b>	<b>74 446 074</b>
<b>Likviditetsbeholdning pr. 01.01</b>	<b>115 957 435</b>	<b>41 511 361</b>
<b>Likviditetsbeholdning pr. 31.12</b>	<b>42 578 003</b>	<b>115 957 435</b>

# Noter

## Note 1: Regnskapsprinsipper

### Generelt

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. Fra og med regnskapsåret 2023 vil det være endringer som omfatter finansielle instrumenter i forbindelse med implementering av IFRS 9. Implementeringen anses å ha minimal effekt.

### Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Eventuell utsatt skattefordel balanseføres som fordring og utsatt skatt balanseføres som gjeld.

### Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning.

### Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

### Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner fratrukket fraflyttede premiereserver og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

### Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel

av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

### Resultat til forsikringskundene

Garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt øvrig avkastning til kundene resultatføres under posten garantert avkastning og tildeling til forsikringskundene.

### Premiereserve mv.

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsforpliktelser i pensjonskassen. Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietarifffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven.

### Premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

### Bufferfond

Bufferfondet er nytt og erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og kan tilføres overskudd på avkastningsresultatet eller dekke eventuelle underskudd. Regelendringen vil legge til rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Bufferfondet fordeles på hver kontrakt og vil også kunne benyt-

tes ved negativ avkastning, hvilket vil være gunstig for pensjonskassens egenkapital i dårlige finansår. En annen fleksibel egenskap ved bufferfondet er at man i et senere år kan overføre tidligere tilordnede overskudd til premiefondet.

### **Tilleggsavsetninger**

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har pensjonskassen anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til 12% av premiereservene.

Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

### **Kursreguleringsfond**

Årets netto urealisert gevinst / tap på finansielle eiendeler i kollektivporteføljen til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom denne porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført.

### **Risikoutjevningfond**

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

### **Tilstrekkelighetstest**

En tilstrekkelighetstest skal utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativ avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

### **Definisjon av virkelig verdi**

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig

verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

### **Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler-**

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

### **Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon**

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi. Finansielle eiendeler som aksjer, andeler, obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdiføres over resultatregnskapet.

### **Finansielle derivater**

Et finansielt derivat er en kontrakt som har følgende tre kjennetegn:

- Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")
- Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer
- Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt. Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.



## Note 2: Overføring av premiereserver/tilleggsavsetninger

Det ikke har vært noen flyttinger i 2022.

## Note 3: Revisjonshonorar

<i>(beløp i hele kroner inkl. mva)</i>	2022	2021
Lovpålagt revisjon	299 901	187 500
Andre attestasjonstjenester	31 250	37 500
<b>Sum</b>	<b>331 151</b>	<b>225 000</b>

## Note 4: Skattekostnad

	2022	2021
Resultat før skattekostnad	-7 401 929	51 565 422
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsordninger til ansatte	244 355	447 641
+/- Permanente forskjeller	-3 563 251	4 259 226
+/- Endring i midlertidige forskjeller	31 932 811	-13 616 056
Årets skattegrunnlag	21 211 986	42 656 232
Skattesats	25%	25%
Skatt	5 302 997	10 664 058
Formuesskatt	963 303	339 670
Betalbar skatt	6 266 300	11 003 728
Skattekorreksjoner tidligere år	-278 335	170 372
Utsatt skatt netto endring	-6 167 956	2 338 653
Skattekostnad	-179 991	13 512 754

## Note 5: Utsatt skattefordel og utsatt skatt

Midlertidige forskjeller	2022		2021		Netto endring
	Skatte-økende	Skatte-reduserende	Skatte-økende	Skatte-reduserende	
Maskiner og utstyr	0	61 037	0	0	-61 037
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse	0	2 884 585	0	2 707 937	-176 648
Investerings eiendom	0	0	82 508 746	0	-82 508 746
Midlertidige forskjeller omløpsmidler	5 614 758	0	0	1 646 230	7 260 988
Gevinst og tapskonto	99 213 313	0	48 399 693	0	50 813 620
Netto midlertidige forskjeller	104 828 071	2 945 622	130 908 439	4 354 167	-24 671 823
Utligning	-2 945 622	-2 945 622	-4 354 167	-4 354 167	0
Grunnlag balanseføring	101 882 449	0	126 554 272	0	-24 671 823
Skattesats	25%	25%	25%	25%	
Utsatt skatt/skattefordel	25 470 612	0	31 638 568	0	-6 167 956
Begrensning i utsatt skattefordel	0	0	0	0	0
Endring utsatt skatt/skattefordel	25 470 612	0	31 638 568	0	-6 167 956

## Note 6: Utlån og fordringer

	Kollektivportefølje	Selskapsportefølje	Sum
Forvaltningskonto / plasseringskonto	1 342 826	221 314	1 564 140
Pensjonsutbetalingskonto	29 303 695	0	29 303 695
Innløste, ikke mottatte verdipapirhandler	151 543 894	0	151 543 894
Fordring på pensjoner	10 196 543	0	10 196 543
Kundefordringer	79 090 049	0	79 090 049
<b>Sum</b>	<b>271 477 008</b>	<b>221 314</b>	<b>271 698 322</b>

## Note 7: Aksjer og andeler

	Antall	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
<b>Norske fondsandeler</b>				
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	225 741 866	260 649 230	294 809 847	3
DEAS Eiendomsfond Norge 1 IS	478	301 503 912	343 444 444	3
<b>Sum norske fondsandeler</b>		<b>562 153 141</b>	<b>638 254 291</b>	
<b>Norske aksjer</b>				
DEAS Eiendomsfond Norge 1 AS				
<b>Sum norske aksjer</b>	4 831 082	3 045 536	3 469 200	3
		<b>3 045 536</b>	<b>3 469 200</b>	
<b>Sum norske aksjer og fondsandeler</b>				
<b>Utenlandske fondsandeler</b>				
AKO Global L/O C2 s07 H2N	269 500	269 500 000	269 001 425	2
AKO Global L/O C2 s10 H2N	6 000	6 000 000	5 800 380	2
AKO Global L/O C2 s13 H2N	30 000	30 000 000	39 249 900	2
AKO Global L/O C2 s26 H2N	36 900	36 900 000	34 872 345	2
Ardevora Global Equity SRI H2N	323 547 644	302 508 271	351 340 386	2
Generation Global Equity A62	14 033	62 416 801	81 896 793	2
Generation Global Equity A65	12 765	74 648 610	74 496 258	2
Generation Global Equity A67	6 296	42 633 999	36 742 715	2
Generation Global Equity A66	13 664	93 622 080	79 744 975	2
Generation Global Equity A72	17 337	97 000 540	100 853 709	2
TT Emerging Markets Equity	1 626 656	167 949 301	156 928 367	2
Danske MSCI World Indeks H2N	3 455 195	366 460 210	321 574 960	2
Danske Invest Indeks Global AC Restricted	307 316	64 882 548	61 165 117	2
Danske Inv SICAV Global Index SI	34 569	83 000 000	81 550 022	2
<b>Sum utenlandske fondsandeler</b>		<b>1 697 522 360</b>	<b>1 695 217 352</b>	
<b>Utenlandske aksjer</b>				
		0	0	
<b>Sum utenlandske aksjer og aksjefondsandeler</b>		<b>1 697 522 360</b>	<b>1 695 217 352</b>	
<b>Totalt aksjer og aksjefondsandeler</b>				
		<b>2 262 721 037</b>	<b>2 336 940 842</b>	
herav børsnoterte utenlandske		0	0	
herav børsnoterte utenlandske				
<b>Beskrivelse av nivåene</b>	<b>Nivå</b>			
Aktiv marked	1			
Avledet av aktiv marked	2			
Ikke aktiv marked	3			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Kollektivportefølje		2 336 940 842	
<b>Sum</b>			<b>2 336 940 842</b>	

## Note 8: Sertifikater og obligasjoner

Obligasjoner og Sertifikater til virkelig verdi	Antall	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
Selskapsobligasjoner	0	0	0	
Sertifikater	0	0	0	
Obligasjoner	0	0	0	
<b>Sum</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
Opptjent ikke forfalt rente Sertifikater	0	0	0	
Opptjent ikke forfalt rente Obligasjoner	0	0	0	
<b>Sum virkelig verdi inkl opptjente ikke forfalte renter</b>				
Herav Børsnoterte	<b>0</b>	<b>0</b>	0	1
Herav ikke- Børsnoterte	0	0	0	2
<b>Sum</b>			<b>0</b>	
Modifisert durasjon			0 %	
Gjennomsnittlig effektiv rente (basert på virkelig verdi)			0 %	
<b>Rentefond</b>	<b>Antall</b>	<b>Anskaffelseskost</b>	<b>Virkelig verdi</b>	<b>Nivå</b>
SS Global HY Bond ESG Screened Index Fd USD I	2 023 205	202 000 000	177 435 057	2
PIMCO Global Bond Fund ESG	64 810 494	721 609 665	655 234 091	2
Holberg Likviditet	551 072	55 836 655	55 907 420	2
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	412 374	437 925 301	421 197 317	2
PGIM Global Total Return ESG	360 588	358 195 178	303 211 056	2
Storebrand Global Obligasjon A	33 447	361 464 585	317 935 645	2
BlueBay Global High Yield ESG	167 364	186 402 611	182 344 737	2
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	6 539 850	663 451 098	620 419 214	2
<b>Sum rentefond</b>		<b>2 986 885 092</b>	<b>2 733 684 537</b>	
<b>Sum obligasjoner, sertifikater og andeler</b>			<b>2 733 684 537</b>	
<b>Rentefond</b>	<b>Antall</b>	<b>Anskaffelseskost</b>	<b>Virkelig verdi</b>	<b>Nivå</b>
<b>Selskapsportefølje</b>				
Holberg Likviditet	1 229 231,4581	124 834 165	124 708 113	2
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	2 650 675,5975	254 670 455	251 462 967	2
Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon	242 509,2242	242 455 356	247 698 024	2
<b>Sum rentefond</b>		<b>621 959 976</b>	<b>623 869 104</b>	

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets observerte markedskurs. For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vekter.

Obligasjoner og sertifikater er verdsett til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente omsetningsverdi. Virkelig verdi inkluderer opptjente ikke forfalte renter

2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	Selskapsportefølje	623 869 104
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter	Kollektivportefølje	2 733 684 537
<b>Sum</b>		<b>3 357 553 641</b>

## Note 9: Finansielle derivater

Pensjonskassen har ingen derivater pr. 31.12.2022

## Note 10: Valuta

Omløpsporteføljer	Eiendeler	Gjeld	Nettoposisjon i NOK
NOK	5 313 029 847	-91 545 600	5 221 484 247
USD	382 019 570	0	382 019 570
EUR	70 293 317	0	70 293 317
Andre	220 722 484	0	220 722 484
<b>Sum Omløpsmidler</b>	<b>5 986 065 218</b>	<b>-91 545 600</b>	<b>5 894 519 618</b>

## Note 11: IAS19 – Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Bevegelser pensjonsforpliktelse (DBO) inkl. AGA	2022	2021
DBO ved periodens begynnelse	5 107 937	4 134 148
Årets pensjonsopptjening, Current Service Cost	1 005 719	985 150
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	100 242	0
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-75 880	70 281
Tap på ommåling (gevinst)	-503 433	-81 641
<b>DBO ved periodens slutt</b>	<b>5 634 585</b>	<b>5 107 937</b>
<b>Bevegelser pensjonsmidler</b>		
Pensjonsmidler ved periodens begynnelse	2 400 000	2 000 000
Renteinntekter	20 862	34 000
Aktuarielt (tap) gevinst	-259 078	366 000
Innbetaling inkl. AGA	664 096	0
AGA av innbetaling pensjonsmidler	-75 880	0
<b>Pensjonsmidler ved periodens slutt</b>	<b>2 750 000</b>	<b>2 400 000</b>
<b>Avstemming - balanseført pensjonsforpliktelse</b>		
Netto pensjonsforpliktelse-overfinansiert (underfinansiert) *)	-2 884 585	-2 707 937
<b>Balanseført pensjonsforpliktelser inkl AGA</b>	<b>-2 884 585</b>	<b>-2 707 937</b>
<b>*) Herav AGA inkludert i DBO:</b>	<b>-309 410</b>	<b>-309 410</b>
<b>Periodens pensjonskostnader inkl. AGA</b>		
Årets pensjonsopptjening, Service Cost	1 005 719	985 150
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	51 451	36 281
<b>Resultatført pensjonskostnad</b>	<b>1 057 169</b>	<b>1 021 430</b>
<b>Balanseførte pensjonsforpliktelser inkl. AGA</b>		
Balanseført pensjonsforpliktelse (over-) underfinansiering ved periodens begynnelse	2 707 937	2 134 148
Resultatført pensjonskostnad i perioden	1 085 099	1 021 430
Innbetaling fra arbeidsgiver	-664 096	0
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot OCI	-244 355	-447 641
<b>Balanseført pensjonsforpliktelse (over-) underfinansiering ved periodens slutt</b>	<b>2 884 585</b>	<b>2 707 937</b>

Beregning er utført av Storebrand Pensjonstjenester AS og det er benyttet økonomiske forutsetninger som anbefalt fra Norsk Regnskapsstiftelse. Beregningen er gjort for de fem personene som er fast ansatt.

Ansatte i Tromsø kommunale pensjonskasse sine pensjonsytelser følger reglene for offentlig tjenestepensjon



## Note 12: Utlån til ansatte

Ingen ansatte har lån i pensjonskassen.

## Note 13: Investerings eiendom

Tromsø kommunale pensjonskasse har solgt seg ut av alle investerings eiendommene i 2022.

Pensjonskassen benyttet uavhengig takstmann fra Troms Takst AS til bistand ved fastsettelse av markedsverdier per 31.12.2021. I forbindelse med salget av eiendommene som ble utført i 2022 hentet Tromsø kommune som kjøper inn egne takster fra Byggtakst Nord AS. Ettersom det var noen mindre avvik mellom de to taksørenes verdiberegninger, ba pensjonskassen og kommunen de to taksørene om å fastsette estimert markedsverdi i fellesskap. De kom fram til følgende verdier, som også ble avtalt vederlag ved overdragelsen av eiendommene til Tromsø kommune:

Vestregata 9-15: 211.600.000,- kroner  
Mellomvegen 42 A-B: 64.700.000,- kroner  
Ringvegen 70: 91.800.000,- kroner

Tromsø kommune overtok eiendommene per 01.06.2022.

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: grunnlag for virkelig måling er noterte priser (ujusterte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliknelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliknelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar kilde).

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	0	1 695 217 352	641 723 491	2 336 940 842
Rentebærende papirer	0	3 357 553 642	0	3 357 553 642
Utlån og fordringer	271 698 322	0	0	271 698 322
<b>Sum</b>	<b>271 698 322</b>	<b>5 052 770 993</b>	<b>641 723 491</b>	<b>5 966 192 806</b>

## Note 14: Innskutt egenkapital

Spesifikasjon av innskutt egenkapital	
Antall innskuddsbevis	7
Beløp pr. innskuddsbevis	
Innskuddsbevis 1	27 000 000
EK overført fra KLP	475 287
Tinginnskudd	245 000 000
Innskuddsbevis 2	10 000 000
Innskuddsbevis 3	10 162 991
Innskuddsbevis 4	10 517 241
Innskuddsbevis 5	10 660 920
Innskuddsbevis 6	10 814 176
Innskuddsbevis 7	11 050 991
<b>Sum innskutt egenkapital pr. 31.12</b>	<b>335 681 606</b>

## Note 15: Kapitalavkastningsrente

	2022	2021	2020	2019	2018
Kapitalavkastningsrente rente etter Dietz formel	-11,7%	5,71%	3,73%	3,39%	1,68%
Verdijustert kapitalavkastningsrente	-11,7%	7,56%	8,63%	9,38%	-0,98%
Kapitalavkastningsrente på selskapsporteføljen	2,76%	6,34%	7,93%	2,06%	7,51%

## Note 16: Resultatanalyse

	Premiebetalende	Sum 2022	Sum 2021
<b>Avkastningsresultat i kollektivporteføljen</b>			
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	-654 953 820	-654 953 820	246 763 806
Tilført rente	-111 508 638	-111 508 638	-103 007 685
<b>Avkastningsresultat</b>	<b>-766 462 458</b>	<b>-766 462 458</b>	<b>143 756 121</b>
Overført til bufferfond	-702 651 645	-702 651 645	139 951 814
Sum disponering til forsikringsfond	-702 651 645	-702 651 645	140 179 338
Overført til risikoutjevningfond	-7 727 574	-7 727 574	3 576 783
<b>Sum disponering av avkastningsresultat</b>	<b>-710 379 219</b>	<b>-710 379 219</b>	<b>143 756 121</b>
<b>Risikoresultat</b>			
Premiebetalende med sparing	54 443 912	54 443 912	6 233 488
Reassuranseresultat	-207 000	-207 000	-207 000
<b>Risikoresultat</b>	<b>54 236 912</b>	<b>54 236 912</b>	<b>6 026 488</b>
Overført til premiefond	27 118 456	27 118 456	6 026 488
Overført til risikoutjevningfond	27 118 456	27 118 456	0
<b>Sum disponering av risikoresultat</b>	<b>54 236 912</b>	<b>54 236 912</b>	<b>6 026 488</b>
<b>Administrasjonsresultat</b>			
Administrasjons- og forvaltningspremie	33 839 652	33 839 652	26 963 706
Netto frigjort administrasjonsreserve	4 522 484	4 522 484	4 406 112
Forvaltnings- og forsikringsrelaterte kostnader	-39 359 757	-39 359 757	-37 873 841
<b>Administrasjonsresultat</b>	<b>-997 621</b>	<b>-997 621</b>	<b>-6 504 023</b>
<b>Teknisk regnskap</b>			
Avkastningsresultat	-766 462 458	-766 462 458	143 756 121
Risikoresultat	54 236 912	54 236 912	6 026 488
Administrasjonsresultat	-997 621	-997 621	-6 504 023
Overført til andre forsikringsfond	675 533 189	675 533 189	-146 205 826
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	17 002 040	17 002 040	18 155 427
<b>Teknisk regnskap</b>	<b>-20 687 938</b>	<b>-20 687 938</b>	<b>15 228 187</b>
<b>Endring i opptjent egenkapital</b>			
Resultat av teknisk regnskap	-20 687 938	-20 687 938	15 228 187
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	14 910 495	14 910 495	37 608 227
Kostnader i ikke-teknisk regnskap	-1 624 486	-1 624 486	-1 270 992
Skattekostnader	179 991	179 991	-13 512 753
Andre inntekter og kostnader	244 355	244 355	447 641
<b>Endring i opptjent egenkapital</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>38 500 310</b>
<b>Avstemming av endring i opptjent egenkapital</b>			
Opptjent egenkapital 01.01	309 321 525	309 321 525	270 821 215
Opptjent egenkapital 31.12	302 343 943	302 343 943	309 321 525
<b>Endring i opptjent egenkapital</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>-6 977 582</b>	<b>38 500 310</b>

## Note 17: Antall ansatte

Pensjonskassen har fem ansatte.

## Note 18: Godtgjørelse til styret og daglig leder

	Utbetalt i 2021
Daglig leder	1 299 688
Styret:	
Oddmund Åsen	141 619
Rolleiv Lind	98 045
Wenche Øverås	76 257
Bjørn-Gunnar Jørgensen	37 240
Fred Magne Johansen	76 257
Ellen Øseth	76 257
Heidi Bakkeland	76 257
Ståle Madsen	20 000
Ivar Sæther	25 000
Marit Sebulonsen	18 620
Ann-Mari Kuivalainen	5 000
Frank Isaksen	5 000
Rita Roaldsen	39 017

Harstad kommunale pensjonskasse dekker 50% av kostnadene til daglig leder.

Pensjonskostnader til egne ansatte.

Daglig leder har ikke har avtale om sluttvederlag.

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelse i pensjonskassen.

## Note 19: Tilstrekkelighetstest

Nytt dødelighetsgrunnlag («K2013») er fullt finansiert.

For øvrig vurderer aktuar grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

## Note 20: Gjenforsikring

Pensjonskassen har inngått avtale med Arch Re om katastrofegjenforsikring. Maksgrense er 230 MNOK og pensjonskassens egenandel er 5 MNOK. Ratingen er A+.

Gjenforsikringen dekker tidsperioden 01.01.2021 til 31.12.2022 og er betalt med kr 207 000 for 2022.

## Note 21: Forutsetningene for forsikringsforpliktelsene

For dødelighet og sivilstandselementer benytter pensjonskassen tariffgrunnlaget K2013 med Finanstilsynets minstekrav til marginer. For den premiebetalende porteføljen benyttes egen uføretariff basert på pensjonskassens risikoeksponering og erfaringer, mens for fripolisebestanden benyttes Storebrands "KU" tariff. Gjennomsnittlig grunnlagsrente var 2,22 prosent pr. 31.12.2022. Premiefondet er i regnskapsåret tilført en rente på 2,0 prosent.

## Note 22: Endringer i forsikringsforpliktelsene

	Premie- reserve mv.	Tilleggs- avsetning	Kursregule- ringsfond	Premiefond	Bufferfond	Totalt
<b>1. Inngående balanse</b>	<b>4 289 076 205</b>	<b>368 067 860</b>	<b>626 246 775</b>	<b>264 205 180</b>	<b>0</b>	<b>5 547 596 020</b>
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene						
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	398 854 313	0	0	9 388 709	-702 651 645	-294 408 623
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (resultatpost 8.2)	0	0	0	27 118 456	0	27 118 456
2.5 Justering av forsikringsforpliktelsene fra andre resultatkomponenter (del av resultat post 9.8)	398 854 313	0	0	36 507 165	-702 651 645	-267 290 167
<b>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene</b>						
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene						
3.1 Overføringer mellom fond		0 -368 067 860	-626 246 775	-23 811 782	994 314 635	-23 811 782
<b>Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene</b>		<b>0 -368 067 860</b>	<b>-626 246 775</b>	<b>-23 811 782</b>	<b>994 314 635</b>	<b>-23 811 782</b>
<b>4. Utgående balanse</b>	<b>4 687 930 518</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>276 900 563</b>	<b>291 662 990</b>	<b>5 256 494 071</b>

## Note 23: Bestand, antall medlemmer

	Tromsø kommune	Tromsø Parkering AS	Tromsø Havn	Tromsø kommunale pensjonskasse	Tromsø kirkelige fellesråd	Tromsøbadet
Antall aktive medl (ekskl uføre)	6 108	19	38	5	66	98
Antall pensjonister	1 952	10	16	0	24	0
herav uførepensjonister	530	1	2	0	5	0
herav alderspensjonister	1 240	9	12	0	17	0
herav ektefellepensjonister	171	0	2	0	2	0
herav barnpensjonister	11	0	0	0	0	0
Antall ikke løpende oppsatte	16 670	22	55	0	189	76
Antall løpende oppsatte	1 076	1	1	0	12	0
herav uførepensjonister	402	0	0	0	3	0
herav alderspensjonister	608	1	1	0	6	0
herav ektefellepensjonister	40	0	0	0	1	0
herav barnpensjonister	26	0	0	0	2	0
<b>Sum</b>	<b>25 806</b>	<b>52</b>	<b>110</b>	<b>5</b>	<b>291</b>	<b>174</b>

	Remiks miljøpark AS	Remiks næring AS	Remiks husholdning AS	Tromsø Brann og Redning KF	Totalt
Antall aktive medl (ekskl uføre)	3	4	6	124	<b>6 471</b>
Antall pensjonister	5	13	11	0	<b>2 031</b>
herav uførepensjonister	2	8	4	0	<b>552</b>
herav alderspensjonister	3	4	5	0	<b>1 290</b>
herav ektefellepensjonister	0	1	2	0	<b>178</b>
herav barnpensjonister	0	0	0	0	<b>11</b>
Antall ikke løpende oppsatte	41	135	94	20	<b>17 302</b>
Antall løpende oppsatte	2	7	3	0	<b>1 102</b>
herav uførepensjonister	1	5	3	0	<b>414</b>
herav alderspensjonister	1	1	0	0	<b>618</b>
herav ektefellepensjonister	0	1	0	0	<b>42</b>
herav barnpensjonister	0	0	0	0	<b>28</b>
<b>Sum</b>	<b>51</b>	<b>159</b>	<b>114</b>	<b>144</b>	<b>26 906</b>

## Note 24: Forsikringsmessige avsetninger

	Kollektive ordninger	Oppsatte rettigheter	Sum
Premiereserve mv.	2 998 773 184	1 689 157 334	4 687 930 518
Premiefond	276 900 564	0	276 900 564
Kursreguleringsfond	291 662 989	0	291 662 989
<b>Sum</b>	<b>3 567 336 737</b>	<b>1 689 157 334</b>	<b>5 256 494 071</b>



## Note 25: Premiefond fordelt pr selskap

Premiefond fordelt per enhet:	Tromsø kommune	Tromsø Parkering AS	Tromsø Havn	Tromsø kommunale pensjonskasse	Tromsø kirkelige fellesråd	Tromsøbadet KF
Inngående balanse	248 158 202	7 209 167	6 636 827	104 026	1 461 637	147 916
Tilbakeført premiereserve v/ fratredelse	312 601	1 700	3 213	617	3 311	2 908
Tilbakeført premiereserve v/ overgang til ny OFTp	3 686 484	20 049	37 885	7 277	39 044	34 298
Garantert rente	4 811 117	145 439	132 312	831	29 801	875
Uttak fra premiefond	-22 400 004	0	-715 531	-104 026	0	-147 916
Resultatfordeling	25 712 703	198 603	369 944	47 388	298 286	80 712
Utgående balanse	260 281 103	7 574 958	6 464 649	56 114	1 832 079	118 793

Premiefond fordelt per enhet:	Remiks miljøpark AS	Remiks næring AS	Remiks husholdning AS	Tromsø Brann og Redning KF	Totalt
Inngående balanse	19 007	249 450	171 138	47 809	<b>264 205 181</b>
Tilbakeført premiereserve v/fratredelse	264	274	594	7 827	<b>333 309</b>
Tilbakeført premiereserve v/overgang til ny OFTp	3 108	3 234	7 010	92 298	<b>3 930 688</b>
Garantert rente	172	1 715	723	1 728	<b>5 124 713</b>
Uttak fra premiefond	-19 007	-254 160	-171 138	0	<b>-23 811 782</b>
Resultatfordeling	85 353	73 390	74 826	177 251	<b>27 118 456</b>
Utgående balanse	88 896	73 903	83 153	326 913	<b>276 900 564</b>

	2022	2021	2020	2019	2018
Premiefond	276 900 564	264 205 181	430 298 155	190 374 367	147 884 851
Årets premie (premietilskudd)	557 291 929	458 005 897	318 827 460	388 946 246	297 439 234
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,50	0,58	1,35	0,49	0,50
Premiefondet i % av ordinær premie	50%	57,69%	134,96%	48,95%	49,72%

Premiefondets anvendelse de siste 5 år	2022	2021	2020	2019	2018
Inngående balanse	264 205 181	430 298 155	190 374 367	147 884 851	98 410 191
Sum premie	-557 291 929	-458 005 897	-318 827 460	-388 946 246	-297 439 224
Innbetalt til premiefond/ belastet premiefond	533 480 147	273 028 310	316 294 587	403 275 333	295 421 893
Overføringer fra KLP	0	0	510 256	0	6 484 783
Tilbakeført premiereserve v/fratredelse	333 309	5 901 511	15 143 802	8 907 559	7 848 898
Tilbakeført premiereserve v/overgang til ny OFTp	3 930 688	-427	205 000 000	0	0
Garantert rente	5 124 713	6 729 517	3 958 065	3 054 762	2 111 169
Resultatdisponering (til/fra fond)	27 118 456	6 254 012	17 844 538	16 198 108	35 047 146
<b>Utgående balanse</b>	<b>276 900 564</b>	<b>264 205 181</b>	<b>430 298 155</b>	<b>190 374 367</b>	<b>147 884 856</b>

## Note 26: Forfalte premier

	2022	2021	2020	2019	2018
Terminpremie 01.01	222 877 370	223 595 042	195 785 934	158 609 215	149 355 779
Premie for inn og utmeldinger	0	0	0	26 833 444	22 426 168
Terminpremie lønnsendring	46 626 279	1 113 863	-728 864	6 171 204	3 131 511
Engangspremie lønnsregulering	26 444 266	18 719 011	6 188 461	59 303 940	24 031 277
Øvrig engangspremie aktive	0	0	0	5 151 875	1 677 233
Engangspremie for regulering av løpende pensjoner	160 348 417	174 697 106	38 411 659	45 908 963	48 653 893
Engangspremie for regulering av oppsatte rettigheter	0	0	0	23 165 693	25 108 682
Premie for bruttogaranti	49 968 643	-11 038 450	26 493 964	12 767 474	-14 548 740
Engangspremie for AFP 65-67	14 003 985	19 584 681	19 218 358	18 670 648	17 685 466
Administrasjonspremie	13 166 259	13 166 259	12 436 065	11 302 577	4 552 690
Premie for kapitalforvaltning	13 797 447	13 797 447	12 945 340	11 823 751	3 643 709
Premie for rentegaranti	3 939 717	3 939 717	4 573 806	3 955 440	7 517 751
Fortjenestemargin	14 215 711	14 215 711	14 031 782	13 370 701	9 909 836
Tilbakeført premier	-8 096 166	-13 784 488	-10 529 046	-8 088 685	-5 706 026
<b>Sum</b>	<b>557 291 929</b>	<b>458 005 897</b>	<b>318 827 460</b>	<b>388 946 246</b>	<b>297 439 229</b>

## Note 27: Solvensmargin

	2022	2021
<b>Solvensmarginkrav</b>		
Kollektiv tjenstepensjon	188 545 007	173 394 146
Etterlattepensjon	8 720 150	8 178 322
Uførepensjon og premiefritak	3 654 354	5 669 505
<b>Sum solvensmarginkrav</b>	<b>200 919 511</b>	<b>187 241 973</b>
<b>Ansvarlig kapital</b>		
Innskutt egenkapital	335 681 606	324 630 615
Opptjent egenkapital	216 735 625	243 104 090
Kjernekapital	552 417 231	567 734 705
<b>Sum netto ansvarlig kapital</b>	<b>552 417 231</b>	<b>567 734 705</b>
<i>Beløp i 1000 kr</i>		
Netto ansvarlig kapital iht solvensmarginregelverket	552 417 231	567 734 705
Tilleggsavsetninger (50 %)	145 831 495	184 033 930
Risikoutjevningfond (50 %)	42 804 158	33 108 717
<b>Solvensmarginkapital</b>	<b>741 052 884</b>	<b>784 877 351</b>
Overskudd solvensmarginkapital	540 133 372	597 635 378
<b>Kapital i prosent av krav</b>	<b>368,8 %</b>	<b>419,2 %</b>

## Note 28: Type pensjonsordning

Pensjonskassen ble etablert 1. oktober 2014. Ordningen til Tromsø kommune, Tromsø Parkering og Tromsø Havn er flyttet fra DnB til pensjonskassen. I 2018 ble følgende foretak flyttet til pensjonskassen: Tromsø Kirkelige Fellesråd, Remiks Husholdning AS, Remiks Miljøpark, Remiks Produksjon og Remiks Næring. I 2021 ble Tromsø Brann og Redning KF flyttet til pensjonskassen.

## Note 29: Beskrivelse av pensjonsytelsene

Pensjonsordningen er en offentlig kollektiv pensjonsordning som følger Sentral generell særavtale 2020 – pensjonsordninger (SGS 2020) som supplerer Hovedtariffavtalen i KS' tariffområde.

Navn på arbeidsgiverne: Tromsø kommune, Tromsø Parkering AS, Tromsø Havn KF, Tromsøbadet, Tromsø kommunale pensjonskasse, Tromsø Kirkelige Fellesråd, Remiks Husholdning AS, Remiks Miljøpark, Remiks Produksjon, Remiks Næring og Tromsø Brann og Redning KF.

## Note 30: Transaksjoner med nærstående parter

Innbetalinger:	Administrasjonskostn.	Premie	EK-innskudd	Husleie
Tromsø Kommune	1 676 951	502 852 468	11 050 991	12 118 564
Tromsø Parkering	0	3 139 734	0	0
Tromsø Havn	0	4 962 346	0	0
Tromsø Kommunale pensjonskasse	0	588 216	0	0
Tromsø Kirkelige Fellesråd	0	5 614 026	0	0
Tromsøbadet	0	3 103 998	0	0
Remiks Miljøpark	0	1 131 121	0	0
Remiks Næring	0	1 625 805	0	0
Remiks Husholdning AS	0	1 539 949	0	0
Tromsø Brann og Redning	0	8 833 062	0	0
Utbetalinger:	Driftskostnader	Eiendomsavgift		
Tromsø Kommune	245 041	276 779		
Remiks Næring	203 138	0		

## Note 31: Utbetalte pensjoner

	2022	2021	2020	2019	2018
Uførepensjon	31 453 913	30 620 384	28 706 037	28 743 974	27 773 681
Alderspensjon	101 142 386	92 601 953	84 870 446	80 803 784	76 602 140
Etterlattepensjon	11 024 488	9 945 635	8 199 073	7 185 169	6 574 288
Barnepensjon	596 385	583 547	754 541	983 659	993 795
Mottatte refusjonspenger	-22 285 666	-20 126 903	-16 878 982	-17 554 813	-15 027 459
AFP	14 992 386	16 760 353	14 923 193	15 316 989	12 285 086
Utbetalte refusjonspenger	13 825 565	10 700 422	10 621 355	8 851 627	7 654 737
<b>Sum</b>	<b>150 749 457</b>	<b>146 870 384</b>	<b>131 195 663</b>	<b>124 330 388</b>	<b>116 856 268</b>

## Note 32: Stresstest

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevet at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedssvingninger. Bufferkapitalen basert på stresstest i pr. 31.12 består av følgende elementer:

	2022	2021
Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	1 055 944 536	1 296 787 106
Samlet kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	343 537 388	300 239 563
Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	1 249 862	3 001 122
Sum kapitalkrav før korrelasjonseffekt	1 400 731 786	1 600 027 791
Samlet tapspotensial før operasjonell risiko	1 189 660 101	1 403 167 643
Operasjonell risiko	21 624 439	23 234 847
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-181 692 681	-213 960 373
<b>Samlet risiko</b>	<b>1 029 591 859</b>	<b>1 212 442 116</b>
<b>Pensjonskassens soliditetssituasjon viser pr 31.12</b>		
Ansvarlig kapital/Bufferkapital	1 258 976 743	1 879 692 274
<b>Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital</b>	<b>229 384 884</b>	<b>667 250 158</b>
<b>Solvenskapaldekning/Bufferkapitalutnyttelse</b>	<b>122%</b>	<b>155%</b>

## Note 33: Hendelser etter balansedagen

Den 22. desember 2021 vedtok Stortinget i Innst. 51 L å slå sammen tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til ett fond kalt bufferfond for pensjonsforetak som er omfattet av Kapittel 4 i Lov om forsikringsvirksomhet (LOF). Lovendringer har virkning fra 1.1.2022. Det nye bufferfondet har følgende egenskaper i henhold til § 4-10 a i LOF:

- Ikke noen øvre begrensning på hvor stort fondet kan være.
- Fondet kan dekke negativ avkastning.
- Midler som er avsatt til fondet, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

# Aktuar og revisjonsberetning





Til styret i Tromsø Kommunale Pensjonskasse

## Uavhengig revisors beretning

### Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tromsø Kommunale Pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapitalen og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

### Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

### Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo  
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, [www.pwc.no](http://www.pwc.no)  
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap



### Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

### Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:  
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 17. mars 2023

**PricewaterhouseCoopers AS**

Thomas Steffensen  
Statsautorisert revisor  
(elektronisk signert)



## AKTUARBERETNING FOR 2022 FOR TROMSØ KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Gabler Pensjonstjenester AS var ansvarshavende aktuar for Tromsø kommunale pensjonskasse gjennom 2022. Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar sørger Gabler Pensjonstjenester AS for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. Etter vår vurdering er dette forholdet i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfylder gjeldende krav til avsetninger. Fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert å være i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontraktene).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer). Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Forsikringsteknisk resultat og dets anvendelse fordelte seg slik i 2022:

Regnskap 2022	Resultat	Disponert til				EK-opptjent
		Bufferfond	RUF	premiefond	Premiereserve	
Risikoresultat	54 236 912	0	27 118 456	27 118 456	0	0
Renteresultat	-766 462 457	-702 651 645	-7 727 574	0	0	-56 083 237
Kostnadsresultat	-997 621	0	0	0	0	-997 621
Rentegarantipremie	4 289 076	0	0	0	0	4 289 076
Fortjenesteelement	12 712 963				0	12 712 963
Til sammen	<b>-696 221 125</b>	<b>-702 651 645</b>	<b>19 390 882</b>	<b>27 118 456</b>	-	<b>-40 078 818</b>

Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,22 %. Gjeldende beregningsrente for premie er 2,0 %.

Solvenskapitaldekningsprosent er 122 med og uten overgangsregler.

Forvaltningskostnadene føres etter bruttoføringsprinsippet og pristariffen for pensjonskassen er utformet deretter.

Det er meldt en ny prismodell for administrative tjenester, kapitalforvaltning og fortjenester fra 1. januar 2023.

Merknader: ingen

Oslo, 17. mars 2023

Gabler Pensjonstjenester AS



Isabelle Graasvoll

Ansvarshavende aktuar (2022)